

SUNUŞ

Monograf'ın 10. sayısının odak konusu “**Beden**”. *Odak*'ta ilk olarak “Okumanın Bedensel Hermenötiği: Bir Giriş” makalesiyle Abdullah Başaran, okuma eyleminde, metni algılayan, gören, metne temas eden beden ile temas edilebilir haliyle metnin maddeselliğinin gözden kaçtığı ve okuma tecrübesinde beden ile metnin oluşturdukları kompozisyonda anlamın ortaya çıktığı bir form inşa ettiklerini vurguluyor; bedensel hermenötiğin eleştiri ve sonuçlarını kullanarak metnin anlaşılmasında metni okuyan beden rolünü sorguluyor. Ahmet Duran Arslan “Murathan Mungan'ın Öykülerinde Hegemonik Erkekliğin Tezahür Alanı Olarak Beden: ‘Ökkeş ile Cengâver’ ve ‘Ensar ile Civan’ Örnekleri” makalesinde, Mungan'ın “Ökkeş ile Cengâver” ve “Ensar ile Civan” öykülerindeki hegemonik erkeklik ve beden arasındaki ilişkiyi tartışırken, yazarın fiziksel güç, dayanıklılık ve özellikle beden üzerinden sergilenen ve şiddet ile pekiştirilen hegemonik erkeklik değerlerine eleştiriler yönelttiği tespitinde bulunuyor. “Representing the Female Body in Arab Women Writers' Fiction: Nura Amin & Alifa Rifaat” makalesinde Yasemin Yılmaz Yüksek, Nura Amin ve Alifa Rifaat'ın öyküleri üzerinden kadın bedeninin Arap kadın yazarların edebiyatında temsilini irdelerken ataerkil kültürün, bedeni ve kadın cinselliğini kontrol altında tutarak görünmez kıldığına dikkat çekiyor; yazarların lezbiyen kimliği ve bedeni tüm arzu ve ihtiyaçlarıyla kurguya dahil etmelerini heteroseksüellik dayatmaya tepki olarak görüyor. Demet Karabulut “A Body Signifying Its Own Reality: Body in Dorothy Richardson's *Pilgrimage*” başlıklı çalışmasında, döneminin teorik ve politik tartışmalarına ışık tutmasının yanı sıra beden tartışmalarını öncülleyen çıkarımlar da içeren Dorothy Richardson'ın roman se-

risi *Pilgrimage*'de kadın bedeninin cisimleştirilmesini Descartes'ın Kartezyen ayrımı ve Thomas Hobbes'ın devlet teorisi ile ilişkilendiriyor; zihin / beden ayrımı, cinsiyet ayrımlarına karşı oluş ve "bedensel tecrübe" kavramlarını romanın ana kadın karakteri Miriam Henderson'dan hareketle ele alarak, bedenin yalnızca biyolojik bir nesne olduğu düşüncesine karşı duruşunun ve beden performanslarını sergilemekten kaçınarak kendi bedenini tanımlama macerasının izini sürüyor. "The 'Othered' Bodies: Fat Embodiment in Neil Labute's *Fat Pig*" makalesinde Nurten Çelik, Neil Labute'un *Fat Pig* oyununda şişman kadın bedeninin sosyal ve kültürel etkenler çerçevesinde kavramsallaştırılmasını Julia Kristeva'nın iğrençlik teorisi ve Foucault'un beden söylemleri bağlamında tartışıyor; Labute'un şişmanlık olgusunu toplumun yüzeysel görünüşe olan saplantısını eleştirmek ve günümüzde şişman kadın bedenine yöneltilen görüşleri vurgulamak için kullandığını belirtiyor.

Barış Bıçakçı edebiyatının ele alındığı *Dipnot*'ta ilk olarak Yüce Aydoğan "Yıkımla Onarım: Barış Bıçakçı'nın Rejeneratif Yazısı" başlıklı makalesiyle Bıçakçı edebiyatının özgül bir tekrarlama ve yeniden yazma mantığı çerçevesinde işleyerek varlığın ve edebi anlamın yıkım içinde onarılması, yıkımın içinden farklılaşarak onarılması düşüncesini metinselleştirdiğini öne sürüyor; Catherine Malabou'nun onarma düşüncesindeki yorumlarından yola çıkarak Barış Bıçakçı edebiyatında onarmak fiilinin anlamını araştırıyor. "Muhkem Duvar da Yeni Bir Çatlak: *Veciz Sözler, Bizim Büyük Çaresizliğimiz* ve *Sinek Isırıklarının Müellifi* Romanlarında Eleştirel Erkeklik Kurguları" başlıklı çalışmasında Bengü Vahapoğlu, Barış Bıçakçı'nın üç romanındaki benzer kişilik özellikleri taşıyan erkek karakterleri egemen erkeklik inşa stratejileri çerçevesinde inceliyor; erkek karakterlerin geleneksel cinsiyet rolleriyle çatışmalarını, egemen erkeklik tanımına ne kadar uyum sağladıklarını, bu tanımı nasıl aşındırdıklarını tartışıyor.

Dosya dışı yazılara yer verdiğimiz *Pasaj* bölümünde ise Fatma Berna Yıldırım, "Yorum Tarihinden Öğretici Bir Hata: *Kitabı Mukaddes* Yorumculuğunda 'Tanrı'nın İsmi' Meselesi" başlıklı makalesiyle sekülerleşmenin yükseldiği 17. yüzyıla kadar kutsal metin yorumu alanının düzanlama yönelen filolojik yaklaşıma kapalı kaldığını belirterek ünlü bir yanlış yorum örneğini, Eski Ahit'in Çıkış kitabında

yer alan “Tanrı’nın ismi” meselesini ele alıyor; bu felsefi alegori ve yanlışa neden olan yorum yaklaşımını Eski Ahit çevirileri çerçevesinde incelerken tarihsel-filolojik eleştirinin yükselişiyle birlikte *Kitabı Mukaddes* araştırmalarında varılan sonuçları irdeliyor. “Kelebeğin Peşindeki Eleştiri: Süha Oğuzertem ve Modern Türkçe Edebiyat” başlıklı yazısında Murat Cankara, Süha Oğuzertem’in 1990-2014 yılları arasında yayımlanmış on altı yazısından oluşan ve Yalçın Armağan editörlüğünde yayına hazırlanan *Eleştirirken: Modern Türkçe Edebiyat Üzerine Yazılar* (İletişim Yayınları, 2018) kitabını inceliyor.

Bu sayı, makalelerin değerlendirilme sürecinde desteklerini esirgemedikleri için Hülya Adak, Sevgi Can Yağcı Aksel, Burcu Alkan, Fatih Altuğ, Hilal Aydın, Cengiz Batuk, Aksu Bora, Mehmet Bozok, Günil Özlem Ayaydın Cebe, Peter Cherry, Besim F. Dellaloğlu, Mustafa Demirtaş, Devrim Dirlikyapan, Jale Özata Dirlikyapan, Bülent Eken, Papatya Alkan Genca, Murat Göç, Bahar Gökpınar, Ahmet Gürata, Meltem Gürle, Erkan Irmak, Şima İmşir, Günseli Sönmez İşçi, Nevzat Kaya, Nilay Özer, Burak Şaman, Selda Tuncer ve Ahmet Nezih Turan’a teşekkür ediyoruz. Yardımları ve sabırları yükümüzü hafifletti.

Monograf’ın 11. sayısının odağı “**Yas**” olacak. Edebi metinleri ilişki ve etkileşimlerini gözeterek yas kavramı ile kurdukları bağ çerçevesinde tartışmaya açacağız. *Dipnot* bölümünde ise **Şule Gürbüz** edebiyatı ele alınacak. Gürbüz’ün edebiyatını; içsel gelişimi, temel eğilimleri ve Türkçe edebiyattaki konumu gibi ana sorular üzerinden değerlendirmek istiyoruz.

Monograf Buluşmaları’nın ilkinin 11 Mayıs 2018 tarihinde “Münevverden Entele: Türk Edebiyatı ve Entelektüel Sorumluluk” başlığıyla Neslihan Demirkol moderatörlüğünde Tarih Vakfı Ankarada gerçekleştirdik. Vakıf yönetimine ve konuşmacılar Murat Cankara, Jale Özata Dirlikyapan, Erkan Irmak’a maddi/manevi katkıları için teşekkür ederiz. *Monograf Buluşmaları*’nı farklı şehirlerde sürdürmeye devam edeceğiz. Üniversiteler, vakıflar ve merkezlerle ortak projeler üretmeye açık olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Melek Aydoğan